

เส้นรอบเอวสำคัญอย่างไร

คนที่มีไขมันสะสมอยู่ในช่องท้องเป็นปริมาณมาก มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคเบาหวาน และภาวะแทรกซ้อนทางหลอดเลือด และหัวใจเพิ่มขึ้น มากกว่าคนที่มีไขมันสะสมอยู่ในช่องท้องปริมาณปกติ

ไขมันในช่องท้อง ที่แทรกอยู่ตามกระเพาะ ลำไส้ ตับ ตับอ่อน ไขมันส่วนนี้วัดได้ยาก แต่จัดว่าเป็นไขมันที่อันตราย เพราะไขมันที่สะสมในอวัยวะช่องท้องปริมาณมาก จะทำให้อินซูลินที่หลังจากตับอ่อนออกฤทธิ์ไม่ดี จึงเป็นต้นเหตุสำคัญทำให้เกิดโรคเบาหวาน โรคไขมันในเลือดสูง โรคความดันโลหิตสูง ส่งผลให้เกิดการเสียชีวิตด้วยโรคหลอดเลือดหัวใจหลอดเลือดสมอง และหลอดเลือดแดงส่วนปลายตีบตัน

พุงใหญ่ ผู้ที่มีไขมันสะสมในอวัยวะช่องท้องมาก รู้ได้จากการวัดเส้นรอบเอว

ผู้ชายที่มีเส้นรอบเอวมมากกว่า 36 นิ้ว และผู้หญิงที่มีเส้นรอบเอวมมากกว่า 32 นิ้ว **“อันตราย”**

ควบคุมน้ำหนัก ควบคุมรอบเอว

การรักษาน้ำหนักตัวให้คงที่ และรอบเอวไม่ขยาย มีหลักการควบคุมอาหารดังนี้

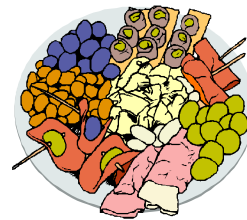
1. กินอาหารสมดุล ควบคุมสัดส่วนปริมาณ

อาหาร กลุ่มข้าวแป้ง ผัก ผลไม้ เนื้อสัตว์ ไข่ ถั่วเมล็ดแห้ง นม ผลิตภัณฑ์นม และไขมัน ให้พอเหมาะในแต่ละวัน

2. กินอาหารเข้าทุกวัน มือเข้าเป็นมือหลักที่สำคัญ

ต้องรับประทานทุกวัน เพื่อกระจายปริมาณพลังงานอาหารให้พอเหมาะกับความ ต้องการของร่างกายนอกจากนั้นจะช่วยให้ร่างกาย ไม่หิวมาก ใน ช่วง บ่าย และ ควบคุมอาหารมือเย็น ให้กินน้อยลงได้

3. กินอาหารพ้อิม ในแต่ละมื้อ ไม่บริโภคจนอิมมากเกินไป

4. **กินอาหารธรรมชาติไม่แปรรูป** เช่น เมล็ดธัญพืชกลุ่มข้าวแป้ง ได้แก่ ข้าวกล้อง เผือก ข้าวโพด กลุ่มน้ำมัน ได้แก่ เมล็ดทานตะวัน เมล็ดฟักทอง ถั่ว งา เป็นต้น เพราะมีวิตามินเกลือแร่ และใยอาหารสูง

5. กินผักและผลไม้รสไม่หวาน ให้มากพอและ

ครบ 5 สี คือ สี น้ำเงิน ม่วง แดง เขียว เหลือง ส้ม และแดง เพื่อเพิ่ม

วิตามิน เกลือแร่ และเพิ่มระบบภูมิคุ้มกันโรค จากสารเม็ดสีในผักผลไม้

6. **กินอาหารมือเย็นแต่ละวัน** เวลาสำหรับอาหารมือเย็นควรห่างจากเวลานอน ไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมง เพราะช่วงเวลานอนหลับ ระบบประสาทสั่งงานให้ร่างกายพักผ่อนเกิดการสะสมไขมันในอวัยวะช่องท้องมากขึ้น

7. **กินเป็น** คือ รู้จักหลีกเลี่ยงอาหารมันจัด หวานจัด และเค็มจัด อาหารในรูปแบบไขมัน น้ำมัน เนย มาการีน น้ำตาล แป้ง และเกลือ เช่น เค้ก คุกกี้ มันฝรั่งทอด โรตีสี ทองหยอด ฝอยทอง สายไหม ขนมขบเคี้ยว และของดอง กินให้น้อยลงๆ

ลดน้ำหนัก ลดรอบเอว

ถ้าน้ำหนักตัวลดลงได้ 5-10 % ของน้ำหนัก

ปกติ จะทำให้ไขมันในช่องท้องลดลงไปได้ 30 %

ขั้นตอนสำคัญมีดังนี้

1. **มีความตั้งใจ และมุ่งมั่นจริงๆ** ที่จะลดน้ำหนัก ลดเอว
2. **สร้างความคิดที่ดีๆ** เช่น “เราสามารถลดน้ำหนัก ลดเอวได้”
3. **ตั้งเป้าหมายของน้ำหนักที่จะลด** ควรมีความเป็นไปได้ และไม่ลดน้ำหนักมากจนเป็นอันตรายต่อสุขภาพ
4. **ลดน้ำหนักเพื่อสุขภาพ** ควรลดประมาณ 5 - 10 % ของน้ำหนักปกติ เมื่อเริ่มต้น เช่น น้ำหนัก 70 กิโลกรัม ควรลดประมาณ 3.5 - 7 กิโลกรัม
5. **อัตราการลดน้ำหนักที่เหมาะสม** คือ สัปดาห์ละ ½ - 1 กิโลกรัม
6. **ควบคุมพลังงาน** ต้องควบคุมพลังงานจากอาหารให้ลดลง

7. **กินอาหารทุกมื้อ ต้องไม่งดอาหารมื้อใดมื้อหนึ่ง** เพราะน้ำหนักจะกลับมาเร็วมาก เมื่อคุณไม่สามารถควบคุมอาหารได้ต่อเนื่อง
8. **ลดปริมาณอาหารทุกมื้อที่กิน** เช่น สัปดาห์แรก ลดอาหารไปหนึ่งในสาม สัปดาห์ต่อไป ลดลงครึ่งหนึ่ง อย่างนี้เป็นต้น หรือเริ่มแรกลดข้าวลงมือละ 1 ทัพพี งดของหวาน ลูกอม น้ำหวาน น้ำอัดลม เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ควรกินผัก ผลไม้ที่รสไม่หวานที่มีกากใยให้มากขึ้น เพื่อให้การดูดซึมไขมันที่ลำไส้เล็กลดลง
9. **มีความอดทน ถ้ารู้สึกหิวต่างๆที่เพิ่งกินไปขอให้อดทน** โดยใช้วิธีเปลี่ยนอิริยาบถในขณะนั้นไปทำอย่างอื่นแทน เพียง 10 นาที ท่านก็จะหายหิวได้ แต่ถ้าไม่หายหิวก็ให้กินผลไม้รสหวาน คำสองคำจะช่วยบรรเทาความหิว หรือดื่มน้ำเปล่า
10. **เคี้ยวอาหารช้าๆ** ใช้เวลาเคี้ยวประมาณ 30 ครั้งต่อ 1 คำ และส่งความรู้สึกในรสชาติของอาหารให้สมองรับรู้แล้วใช้เวลาไม่น้อยกว่า 15 นาที ดังนั้น อาหาร 1 จานเล็กในมือนั้น ควรใช้เวลาในการรับประทานไม่น้อยกว่า 15 นาที

คนไทยตระหนัก รู้จัก วัตรอบเอว

ผลิต / เผยแพร่โดย .. กลุ่มงานสุขศึกษา
โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์
จังหวัดนครสวรรค์
โทร 0 - 5621 - 9888 ต่อ 5200, 9801